

Gromada: Angiospermae (Okrytozalążkowe)

Gatunek: *Nymphaea alba* (Grzybień biały, lilia wodna, zw. nenufarem)

Rodzina: *Nymphaeaceae* (Grzybieniowate)

Pochodzenie, występowanie: w stanie dzikim występuje w Europie, północnej Afryce, na Kaukazie, na Syberii oraz od Bliskiego Wschodu po Himalaje. W Polsce występuje na terenie całego niżu.

Opis: roślina wodna o bardzo grubym, walcowatym kłęczu, pełzającym w mule na dnie zbiorników wodnych; kłęcz osiąga nawet do 3 metrów długości.

Liście: na długiej łodyżce, pływające, skórzaste, okrągłe lub okrągłojajowate, u nasady niemal do połowy wycięte, mają wyraźnie widoczne unerwienie po spodniej stronie.

Kwiaty: na długich łodyżkach, pływające, białe, pojedyncze, duże, nie posiadają miodników. Płatki korony są liczne, ułożone spiralnie; równie liczne są pręciki. W zależności od klimatu i nasłonecznienia, kwiaty grzybieni zaczynają się pojawiać na początku lub w środku lata (temperatura powyżej 18 stopni C). Pierwsze kwiaty na młodej roślinie są zwykle małe i blade. Grzybienie kwitną przez całe lato. Kwiaty otwierają się nad ranem i zamykają późnym popołudniem.

Owoce, nasiona: owoc jest wielonasienny, a nasiona mają osnówkę.

Wymagania, zastosowanie, ciekawostki: Grzybień biały zwany jest też nenufarem. Rośliny najlepiej rozwijają się w mulistym podłożu i w mętnej, bogatej w składniki odżywcze wodzie. Wody powinny być stojące lub wolno płynące. Lubią stanowiska ciepłe i nasłonecznione. Jeżeli znajdują się w cieniu lub w zimnej płynącej wodzie, wówczas mają bledsze kwiaty i krócej kwitną, a liście nadmiernie się rozrastają. Krótki okres kwitnienia może również oznaczać, że zostały posadzone w zbyt małym zbiorniku (pojemniku) lub, że należy je dokarmić. W każdym stawie powinny rosnać grzybienie, gdyż ich duże liście i bardzo ozdobne kwiaty są prawdziwą ozdobą stawu. Jest to roślina trująca, lecznicza i ozdobna. Dawniej była traktowana jako roślina jadalna ze względu na jadalne kłęcz, kwiaty zaś stanowiły surowiec leczniczy (zawierają alkaloidy nufradyna i nufaramina, flawonoidy i kwasy organiczne). Obecnie jest to dość popularna roślina ozdobna, chętnie sadzona w parkowych oczkach wodnych, a u hodowców można nabyć również kilkanaście odmian grzybieni kolorowych. W Polsce grzybień biały rosnący w warunkach naturalnych objęty jest ścisłą ochroną prawną.

